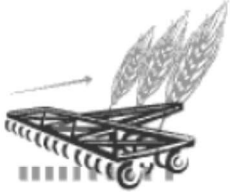

חג שבועות תעשה לך ביכורי קציר חיטים...

השינוי במהותו של החג מחג חקלאי - חג הקציר - לחג מתן תורה חל לאחר חורבן המקדש. התחזקות הרומאים בארץ גרמה לרבים מהיהודים לעזוב את הארץ. התפיסה החדשה העבירה את היהדות מדגש על חירות מדינית לדגש על חירות רוחנית. גם כשחזר העם לארצו המשיך להתקיים בערב שבועות מנהג של לימוד תורה הנקרא **תיקון ליל שבועות**.

משימות

1. התחלקו לקבוצות, ובחרו באחד הנושאים לדיון שלכם.
 - א. דיון בחוקים הסוציאליים-חברתיים: הציגו את חג הקציר אז והיום, והביאו הוכחות ממגילת רות.
 - ב. מעמדם של המצוות שבין אדם לחברו לעומת המצוות שבין אדם למקום.
2. בספר ויקרא, כ"ג כ"ב, נאמר: **"וּבְקִצְרְכֶם אֶת קִצִּיר אֶרְצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ בְּקִצְרְךָ וְלִקְטַת קִצִּירְךָ לֹא תִלְקֹט לְעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אוֹתָם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם."**
 - א. אילו מצוות יש בקטע?
 - ב. מה היא פאת השדה? מהו הלקט? מה הדרישה לגביהם? למי הם מיועדים?
 - ג. חוקים אלה נחשבים חוקים חברתיים, הסבירו מהו המענה היום לאוכלוסיה הנוקטת?
3. קראו את עשרת הדיברות בספר שמות, פרק כ'.
 - א. בחרו דבר אחד, ושכנעו את הקבוצה מדוע הדיבר ראוי שייכלל בעשרת הדיברות.

- ב. עשרת הדיברות מתחלקים למצוות שבין אדם למקום (אלוהים) למצוות שבין אדם לחברו. אילו מצוות חשובות יותר, בעיניכם?
- ג. קראו את השיר של יהודה עמיחי שלפניכם, והסבירו את שני הדיברות הנוספים בשיר. האם יש דיבר נוסף שהייתם מוסיפים לעשרת הדיברות?

אָבִי הִנֵּה אֱלֹהִים וְלֹא יָדַע. הוּא נָתַן לִי
 אֶת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת לֹא בְרַעַם וְלֹא בְנֹעַם, לֹא בְאֵשׁ וְלֹא בְעָנָן
 אֲלֵא בְרִכּוֹת וּבִאֲהָבָה. וְהוֹסִיף לְטוֹפִים וְהוֹסִיף מַלִּים טוֹבוֹת,
 וְהוֹסִיף "אֵנָּה" וְהוֹסִיף "בְּבִקְשָׁה". וְזָמַר זְכוֹר וְשָׁמֹר
 בְּנִגּוֹן אֶחָד וְהִתְחַנֵּן וּבָכָה בְשִׁקֵּט בֵּין דָּבָר לְדָבָר,
 לֹא תִשָּׂא שֵׁם אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא, לֹא תִשָּׂא, לֹא לְשׁוֹא,
 אֵנָּה, אֵל תַּעֲנֶה בְרַעַף עַד שֶׁקֶר. וְחָבַק אוֹתִי חֶזֶק וְלַחֵשׁ בְּאֲזְנֵי,
 לֹא תִגְנֹב, לֹא תִנְאַף, לֹא תִרְצַח. וְשָׂם אֶת כַּפּוֹת יָדָיו הַפְּתוּחוֹת
 עַל רֹאשִׁי בְּבִרְכַת יוֹם כַּפּוֹר. כַּבֵּד, אֱהַב, לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ
 עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וְקוֹל אָבִי לָבָן כְּמוֹ שֶׁעַר רֹאשׁוֹ.
 אַחֲר־כֵּן הִפְנָה אֶת פְּנֵיו אֵלַי בַּפֶּעַם הָאֲחֵרוֹנָה
 כְּמוֹ בַיּוֹם שֶׁבּוֹ מֵת בְּזָרוּעוֹתַי וְאָמַר: אֲנִי רוֹצֵה לְהוֹסִיף
 שְׁנַיִם לְעֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת:
 הַדָּבָר הָאֶחָד-עֶשֶׂר, "לֹא תִשָּׂתַנֶּה"
 וְהַדָּבָר הַשְּׁנַיִם-עֶשֶׂר, "הִשָּׂתַנֶּה, תִּשָּׂתַנֶּה"
 כִּי אָמַר אָבִי וּפְנָה מִמְּנִי וְהִלַּךְ
 וְנִעְלַם בְּמַרְחָקָיו הַמוֹזָרִים.

(מתוך: יהודה עמיחי, פתוח סגור פתוח, 1998, עמ' 58)